

PŘEDMLUVA

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

do rukou se Vám dostala výjimečná publikace Českého statistického úřadu zachycující výsledky dvacetileté historie sestavování národních účtů v České republice.

Systém národního účetnictví reprezentuje mezinárodně uznávaný statistický standard pro měření výkonnosti národního hospodářství. Zároveň je tento systém významným nástrojem pro rozhodování na makroekonomické úrovni pro řízení národních ekonomik. Řada významných změn ve společnosti v první polovině 20. století poukázala na rizika rozhodovacích procesů, vyplývající z nedostatečných znalostí ekonomiky. Postupně bylo stále více zřejmé, že bez spolehlivých a konzistentních makroekonomických agregátů není možné kompetentně rozhodovat o směřování rozvoje společnosti. Tato skutečnost stimulovala aktivní rozvoj jak makroekonomické teorie, tak i praxe v oblasti národního účetnictví.

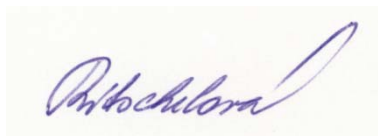
Český systém národních účtů je praktickou aplikací mezinárodních metodických standardů SNA 1993 a ESA 1995 a pokrývá všechny jejich oblasti s výjimkou sociálních pohledů. Komplexní aplikace uvedených standardů umožňuje srovnání vývoje makroekonomických ukazatelů v čase i prostoru. Národní účty se proto také staly v průběhu minulých dvaceti let pro řadu makroekonomických analytiků nepostradatelným nástrojem, s jehož pomocí mohou popsat stav a vývoj hospodářství České republiky.

Historie sestavování národních účtů se začala psát v roce 1992 na bývalém Federálním statistickém úřadě, Českém a Slovenském statistickém úřadě. Publikace je tedy vydávána u příležitosti dvacátého výročí zahájení prací na sestavování národních účtů, ale současně je i završením jejich mimořádné revize. Společně s touto revizí byly vytvořeny dlouhé časové řady metodicky srovnatelných ukazatelů od počátku existence České republiky jako samostatného státu. Zcela originální část publikace tvoří zrekonstruované a metodicky srovnatelné údaje o úrovni a vývoji základních makroekonomických ukazatelů následnických států bývalého Československa od roku 1990. Předkládaná data jsou doplněna o komentáře vysvětlující významné změny v časových řadách, zejména z hlediska metodického či z hlediska dostupnosti informací.

Historická ročenka jako taková není analýzou minulého ekonomického vývoje, ale jistě může sloužit jako výchozí datová základna pro tyto analýzy. Uživatelé je dána možnost hlouběji pochopit obsah a srovnatelnost jednotlivých ukazatelů v ucelených časových řadách.

Snahou autorů bylo také poskytnout co nejkomplexnější pohled na vývoj ekonomiky, nicméně omezený rozsah tištěné verze publikace neumožnil uvést hlubší věcné, odvětvové i sektorové členění ukazatelů. Detailnější data jsou proto k dispozici uživatelům na internetových stránkách ČSÚ a případně mohou být poskytnuta odborníkům na jejich vyžádání.

Na vypracování národních účtů v dlouhých časových řadách se podíleli všichni současní i bývalí pracovníci odborů národních účtů Českého statistického úřadu. Bohužel někteří z našich kolegů se vydání této publikace již nedočkali. Konstrukce metodicky srovnatelných údajů za Československo byla pak realizována ve spolupráci s odborníky Statistického úřadu Slovenské republiky. Za práci a přínos ke společnému dílu patří všem velký dík.

doc. Ing. Iva Ritschelová, CSc.

předsedkyně

Český statistický úřad